

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av allmäntjänstgöring

Södertälje sjukhus

Klinik

Psykatri

Specialitet

2024-10-22 – 2024-10-24

Datum

Södertälje

Ort

Berne Eriksson och Magnus Tufvesson

Inspektörer

Styrkor

- Bred allmänpsykiatrisk verksamhet
- Utredningsmottagning
- Gott utbildningsklimat
- AT-studierektor med uppdragsbeskrivning
- Tid för självstudier

Svagheter

- Den personliga handledarens roll och funktion är otydlig och AT-läkarna uppfattar inte att man har individuella handledarsamtal med reflektion och feedback för progression i kompetens
- Det fullödiga introduktionsprogrammet med en veckas undervisning kommer så tidigt att koppling till psykiatrisk klinik är suboptimal
- Checklistan för AT-läkarnas psykiatri är för generell för att utgöra ett fungerande instrument för AT-läkarnas kompetensutveckling

Förbättringspotential

- Förbättra tjänstgöringen upplägg utifrån målbeskrivningen
- Fullfölj arbetet med Checklistan så att den kan användas för AT-läkarna och i handledningssituationer och vad man förväntas lära sig på varje delplacering
- Se till att varje AT-läkare har en personlig handledare som också har handledningssamtal och följer AT-läkarens kompetens, ger återkoppling och råd om litteratur för fördjupning
- Dela upp introduktionsveckans undervisning så att delar kommer senare och kan kopplas till patientfall som AT-läkare sett

STRUKTUR

A Verksamheten

Under psykiatriplaceringen tjänstgör AT-läkarna på vårdavdelningarna och på Utredningsmottagningen. Södertälje sjukhus har ingen psykiatrisk akutmottagning, så AT-läkarna tar inte del av akut öppenvårdspsykiatri. Verksamheten har varit beroende av "hyrläkare" men under senaste tiden är alla vakanta tjänster tillsatta. Man har en nytillsatt ST- och AT-studierektor med tydligt ansvar för AT-läkarna. Det finns en checklista, som bygger på målbeskrivningen, men den är väl bred och för generell för att kunna fungera som redskap för AT-läkare och handledare. Det finns sjukhusövergripande skriftliga riktlinjer för AT, vilka också gäller för psykiatrin.

Föreskrift

- Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om att AT ska genomföras som säkerställer en hög och jämn kvalitet i utbildningen.
- Målbeskrivningen ligger till grund för hur AT är planerad.

Kvalitetsindikatorer

- Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur AT ska utvärderas som säkerställer en hög och jämn kvalitet i utbildningen.
- Verksamheten är tillräckligt allsidig (patientsammansättning, sjukdomspanorama mm) för att målbeskrivningens krav ska kunna uppfyllas.
- Det finns rimlig balans mellan akut och planerad verksamhet.
- Den individuella tjänstgöringsplanen för AT är så förankrad att den endast undantagsvis behöver frångås.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer följs i vissa delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- C. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Man har haft en tydlig läkarbrist och flera hyrläkare som påverkat AT-läkarnas utbildningsmöjligheter. Nu har man anställt fler fasta läkare och detta räknar man från ledningen ska förbättra situationen. AT-läkarna uttrycker stor uppskattning för stödet man upplever från sjuksköterskor och skötare. Tillsammans med nyrekryterad, erfaren, AT-SR har man planerat för hur man kan gå vidare i denna fråga. Utöver AT-studierektor finns inte extraresurs för AT-läkarnas kompetensutveckling.

Kvalitetsindikatorer

- Samtliga AT-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Det finns tillgång till AT-ansvarig läkare på enheten och som har gått handledarutbildning.
- Det finns en skriftlig uppdragsbeskrivning för AT-ansvarig.
- Det finns avsatt tid för AT-ansvarig.
- Det finns tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens för att alla AT-läkare ska få adekvat handledning i det kliniska arbetet (instruktionshandledning).
- Det finns extra läkarresurs avsatt på enheten för AT-läkarnas kompetensutveckling.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer följs i vissa delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- C. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Lokaler och utrustning är adekvat. AT-läkare har tillgång till Hypocampus. Då AT-läkare inte går jour under psykiatrin är Jourrum inte aktuella.

Kvalitetsindikatorer

- Utrustningen för diagnostik, utredning och behandling är adekvat.
- AT-läkarna har tillgång till en funktionell arbetsplats med dator, som gör det möjligt att arbeta ostört.
- Det finns tillgång till för specialiteten adekvat bibliotekstjänst och eller motsvarande kunskapskälla.
- Det finns tillgång till jourrum av accepterad standard.
- Ett gemensamt välfungerande samlingsrum för AT-läkare finns på sjukhuset.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer följs i vissa delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- C. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

AT-tjänstgöringen inom psykiatri genomförs under tre månader och inleds med en veckas introduktionsprogram med föreläsningar. Den teoretiska utbildningen kommer då innan AT-läkare mött patienter med psykiatriska sjukdomstillstånd. Se under punkten "Förbättringsmöjligheter" för utvecklingsförslag på denna punkt. AT-läkarna arbetar på avdelningarna och på Utredningsmottagningen.

Föreskrift

- AT är upplagd utifrån målbeskrivningen.

Kvalitetsindikatorer

- Alla AT-läkare har fått introduktion till tjänstgöringen på enheten.
- Omfattningen av jourtjänstgöringen står i rimlig proportion till övrig tjänst och har ett klart utbildningsvärde.
- AT-läkaren har möjlighet till egen mottagning med tillgång till handledare.
- Det finns möjlighet till att auskultera vid specialistmottagning.
- Ansvariga chefer på enheten är medvetna om sitt utbildningsansvar.
- Schemalagningen anpassas till utbildningsplanen på enheten.
- Verksamheten har en handlingsplan för AT-läkare som inte uppnår målen.
- Antalet läkare är tillräckligt för att även ge utrymme för teoretisk utbildning, handledning och utvecklingssamtal under arbetstid.
- Alla AT-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i målbeskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder (Lag om diskriminering 2014:958)

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer följs i vissa delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- C. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Det finns en otydlighet gällande personlig handledare och ansvaret/innehållet för denna roll. Det föreligger en stor variation i AT-läkarnas upplevelse att de fortlöpande bedöms i sin kompetensutveckling inom psykiatrin. Mer än hälften av AT-läkarna anger att de inte har regelbundet återkommande handledarsamtal. Åtgärd krävs.

Föreskrift

- Varje AT-läkare har en personlig handledare
- Handledningen är överenskommen i förväg, genomförs med regelbundenhet och kontinuitet och på därför avsatt tid.
- AT-läkaren ges möjlighet att tillsammans med den personliga handledaren och huvudhandledaren regelbundet utvärdera sin tjänstgöring.
- Det görs en fortlöpande bedömning av AT-läkarens kompetensutveckling på enheten utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet.
- Enheten har ett system för att kontinuerligt utvärdera kvaliteten på utbildningen t.ex. genom enkäter eller dokumenterade "avslutningssamtal".

Kvalitetsindikatorer

- Det finns skriftliga instruktioner för handledning och som används som stöd i handledningen.
- Handledarsamtalen dokumenteras.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand överenskomna och kända metoder som medsittning och/eller videoinspelade patientbesök.
- Medsittning görs minst en gång under varje tjänstgöringsperiod ("block").
- Handledarna diskuterar på enheten AT-läkarnas professionella utveckling på återkommande handledarträffar ("kollegier").
- AT-ansvarig / verksamhetschef på enheten har ett avslutande samtal med AT-läkaren innan denne(a) lämnar enheten. Beslut om godkännande tas i i samråd med AT-ansvarig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer följs i vissa delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- C. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Ledarskapsutbildning och kurs i Försäkringsmedicin ges för AT-läkare under AT-tjänstgöringen. AT-läkare har gemensam utbildning varje onsdag eftermiddag och innehållet utgår till stor del från målbeskrivningen.

Då den personlige handledarens roll är otydlig sker inte någon tydlig handledning för att på egen hand fördjupa kompetens genom litteraturstudier.

AT-läkare deltar i klinikens internutbildning. Majoriteten av AT-läkarna anger att de har självstudietid på en till fyra timmar per vecka.

Åtgärd krävs för att förtydliga handledarens roll och uppgift.

Föreskrift

- AT-läkaren deltar i verksamhetens internutbildning.
- AT-läkaren deltar i den externa utbildning som erbjuds under AT.
- Den personliga handledaren planlägger i samråd med AT-läkaren behovet av litteraturstudier och kursdeltagande.
- Verksamheten har regelbundet återkommande utbildningstillfällen som riktar sig till AT-läkarna och som dessa deltar i.
- AT-läkaren planlägger i samråd med handledaren litteraturstudier och kursdeltagande.

Kvalitetsindikatorer

- AT-läkarna bidrar till verksamhetens internutbildning genom t.ex. fallpresentationer och artikelreferat.
- Efter t.ex. genomgången extern kurs förväntas AT-läkaren ge återkoppling till verksamhetens medarbetare vid hemkomsten.
- Antal timmar som faktiskt utnyttjas för självstudier per vecka.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer följs i vissa delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- C. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

G Utbildningsklimatet

Utbildningsklimatet uppfattas som gott och stöd från kollegor och övrig personal tydligt. Utrymme för diskussion och reflektion under arbete på Utredningsmottagningen är begränsat.

Kvalitetsindikatorer

- Utbildningsklimatet är utvecklande och inbjuder till diskussioner och frågor.
- Stödet från seniora kolleger och bakjourer är gott.
- Det finns förståelse för yngre läkares relativa osäkerhet hos samtliga medarbetare inom verksamheten.
- Det finns tid för diskussion och reflexion kring t.ex. patientfall.
- Det finns en kultur som främjar konstruktiv kritik och där misstag och händelser diskuteras öppet.
- Det finns en acceptans på klinikerna för deltagande i externa utbildningar och studiebesök.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer följs i vissa delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- C. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.